

İnternet Kolaylığı ve 'Popüler Bilim Teknik Dergileri'nin Bugünkü Durumlarıyla İlgili Düşünceler, Öneriler - Araştırmacı ve Uzmanlara Dergilere Yazı Yazma Çağrısı

Yüksel Atakan, Fizik Y.Müh.Dr., Almanya

Bugün tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de bilim teknik dergileri birbirleriyle yarışmaktan çok, jet hızıyla gelişen ve neredeyse her eve giren İnternet'le yarışma durumundalar. Bilindiği gibi hangi konuda olursa olsun Google'a girilen birkaç sözcükle, aranan, ilgi duyulan bilgiler bir anda fazlasıyla önümüze gelmekte, ekrandan ya da kağıda bastırılarak okunmakta. Biraz da dil bilen bir kişinin eskisi kadar dergi ve kitap arayıp okumaya gereksinimi kalmıyor. İnternet ve cep telefonlarındaki olanaklarla gitgide '**kişi odaklı**' olan bilişim (bilgi iletişim) teknolojisi, bilim ve teknik dergilerine olan ilgiyi de gitgide azaltıyor ya da ilginin istenilen hızda artımını önüyor.

Bu durumda bilim ve teknoloji dergilerine ilgiyi arttırabilmek için internet ve cep telefonları örneklerindeki benzer yol ve yöntemin izlenmesi yararlı olabilir. 'Dergi', kişi odaklı olabilirse ilgi artabilir. Dergide öyle yazılar olmalı ki, kişi bunları kolayca internette ve başka yerlerde bulamamalı, derginin çıkacağı günü beklemeli! Kuşkusuz bu amaca ulaşabilmek kolay değil ama olanaksız da değil sanırız.

Türkiye'de sayıları 3-5 kadar olan bilim teknik dergileri incelenirse bunlarda, internette de bulunabilecek, daha çok çeviri ağırlıklı yazılarla bilim ve teknolojideki bazı gelişmeler okurlara sunuluyor. Ülkedeki çok çeşitli sorunlarla ilgili bilimsel ve teknolojik çözümlerin araştırmacı ve uzmanlarca ortaya konup tartışıldığına ise pek rastlanmıyor.

Kişi kendisini, aile ve çevresini (yöre, kent) ayıca ülkesini yakından ilgilendiren sorunlara bilim ve teknoloji yoluyla çözümlerin getirilmeye çalışıldığı ya da önerildiği, internette bulamadığı yazıların yer aldığı dergilere kuşkusuz ilgi gösterecek, üstelik sorunların çözümüne katkıda bile bulunabilecektir.

Okurların içinde öğrencilerin yanı sıra çeşitli üniversite, devlet kurumları ve şirketlerde çalışanların da bulunduğu düşünülürse, bu katkılar önemli boyutlara gelebilir.

Öncelikle aşağıdaki konuların uzmanlarca ele alınması düşünülebilir:

- Türkiye'deki önemli hastalıklar ve bunlarla savaş ne durumda? Çözümler neler?
- Toprak ve sularda insana zararlı olabilecek arsenik, bor, asbest, flor, iyot ve nikel gibi doğal kimyasal maddelerle, uranyum (radyum, radon) ve toryum gibi doğal radyoaktif maddeler yoğun olarak hangi yörelerde bulunuyor? Bunlarla içiçe yaşayan insanlardaki hastalıklar ve zorunlu önlemler neler olabilir? (Tıbbi jeoloji konuları)
- Türkiye'de nüfus artımıyla ilgili sorunlar neler ve çözüm önerileri?
- Çevremizdeki atıklar, arıtma sistemleri? (Türkiye'de 2800 Belediye'den sadece 315'inde arıtma var, Almanya'da arıtması olmayan yerleşim yeri yok!)
- Akar sularımızda, yeraltı (kuyu) ve içme sularımızda, göl ve denizlerimizdeki kirlenme ne durumda, önlemler neler olabilir?
- Türkiye'de deniz taşımacılığı neden gelişemiyor?
- Eğitimde büyük sorunlar ve çözüm önerileri neler?
- Ulaşım ve trafik sorunları? (Neden frenler ve kabak! lastikler trafikte kontrol edilmiyor da birçok insan yollarda ölüyor ve yaralanıyor?)
- Neden Türkiye'deki kamyonların egsozlarından fabrika bacası gibi duman çıkarken, Avrupa'ya gelen Türk kamyonlarının egsozlarından kara duman çıkmıyor?
- Bilim ve teknolojide neredeyiz? Türkiye'de yılda kaç buluş yapılıyor ve patent alınmıyor?
- Kömür ve doğal gaz santralleri çevreyi ne kadar kirletiyor, önlemler neler olabilir?
- Enerji sorunu?

Bilindiği gibi, bu liste epey uzatılabilir. Dergilerde bu çeşit yazılara, internette kolayca bulunabilecek bilim ve teknoloji dünyasından çevirilere oranla ağırlık verilmesinin, hem okurlara ve hem de ülkedeki sorunların çözümüne katkıda bulunacağı açık.

Dergilerde kuşkusuz sadece Türkiye'nin sorunları değil, bilim ve teknoloji dünyasındaki çeşitli gelişmeler de yer almalı, bunlarla ilgili çeviriler de bulunmalıdır. Ancak bilgilendirici ayrıntılı bilimsel yazılar, okurların yazarlarla iletişim kurabilmeleri için, Türk uzmanların bu yazıları hazırlamalarının ve okurlardan gelebilecek soruları yanıtlamalarının daha etkili olacağı da açık. Bu nedenle yazarların meslekleriyle, ePosta adreslerinin yazılarda bulunması yararlı olur.

Yazılar gençlerin anlayabileceği düzeyde oldukça basit olarak yazılmalı, ancak yazıları bu konularda çalışanların da okuyabileceği düşünülerek, daha derinlemesine açıklamaların, daha küçük harflerle, çerçeve içinde verilmeleri de uygun olabilir (Tübitak dergisinde daha önceleri uygulandığı gibi).[12.12.2008](#)

www.yukselatakan.com